

Opravična št.:

Up-331/15

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2017:Up.331.15

Akt:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 17900/2010 z dne 12. 2. 2015 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 17900/2010 z dne 15. 4. 2014 in s sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I K 17900/2010 z dne 7. 5. 2013

Izrek:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 17900/2010 z dne 12. 2. 2015 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 17900/2010 z dne 15. 4. 2014 in s sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I K 17900/2010 z dne 7. 5. 2013 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

1.5.5.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Ločena mnenja članov - Odklonilna mnenja.

1.4.10.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Vmesni postopki - Izločitev sodnika.

Pravna podlaga:

Člen 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [Up-331-15 - Odklonilno LM DDr. Jakliča.pdf](#)

 [Up-331-15.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-331/15-18

27. 10. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložila Branka Babič, Ljubljana-Šmartno, ki jo zastopa Odvetniška družba Kožuh, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji senata 18. septembra 2017 in v postopku po tretjem odstavku 55.c člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12)

sklenilo:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 17900/2010 z dne 12. 2. 2015 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 17900/2010 z dne 15. 4. 2014 in s sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I K 17900/2010 z dne 7. 5. 2013 se ne sprejme.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnica je bila s sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani obsojena za storilstvo kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po prvem odstavku 240. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju KZ-1), ker je kot direktorica podpisala svetovalno pogodbo, svetovanje pa ni bilo izvedeno. Sodišče je pritožnici izreklo pogojno obsodbo s posebnim pogojem povrnitve škode oškodovancu. Višje sodišče v Ljubljani je pritožbo pritožničine zagovornice zavrnilo kot neutemeljeno, Vrhovno sodišče pa je zavrnilo njeno zahtevo za varstvo zakonitosti.

2. Pritožnica zatrjuje kršitev pravic iz 22., 23., 25., 28. in 29. člena Ustave ter kršitev 2. člena Ustave. Navaja, da ni izvršila kaznivega dejanja. Pogodbo z družbo Invico, d. o. o., Preserje, naj bi sicer podpisala, vendar naj ne bi šlo za fiktivno pogodbo, saj naj bi se pogodba dejansko izvajala. To naj bi v kazenskem postopku potrdile tudi priče, ki naj jim Okrožno sodišče ne bi verjelo, odločitev Višjega in Vrhovnega sodišča v zvezi s tem očitkom pa naj bi bila neobrazložena in naj se je ne bi dalo preizkusiti. Pritožnica zatrjuje kršitev načela zakonitosti iz 28. člena Ustave. Navaja, da v sodbi Okrožnega sodišča nista podana in dokazana zakonska znaka "zloraba položaja" ter "premoženjska škoda", kar naj bi pomenilo kršitev materialnega kazenskega zakona. Po mnenju pritožnice naj družbi ne bi nastala premoženjska škoda, ampak naj bi se mu zaradi pogodbe povečali proizvodnja in prodaja. Pritožnica še navaja, da se Višje in Vrhovno sodišče v svojih sodbah nista opredelili do očitkov v zvezi s pomanjkanjem zakonskih znakov v sodbi Okrožnega sodišča, ki naj bi jih pritožnica uveljavljala v pravnih sredstvih. S tem naj bi bile pritožnici kršene tudi pravice iz 22., 25. in 29. člena Ustave, sodišči pa naj bi kršili tudi 11. točko prvega odstavka 371. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14 – v nadaljevanju ZKP). Pritožnica naj bi v kazenskem postopku opozorila na dejstvo, da je bilo podjetje tudi dobavitelj lesnega materiala in da naj bi z zgolj 2 % povišanjem cene prodajne pogodbe lahko pridobili znesek, ki naj bi bil izplačan na podlagi sporne svetovalne pogodbe, zato naj sklepanje svetovalne pogodbe z namenom pridobivanja tega zneska ne bi bilo smiselno. Sodišče naj se do te navedbe pritožnice ne bi opredelilo. S tem naj bi bila pritožnici kršena pravica iz 25. člena Ustave.

3. V okviru zatrjevanih kršitev pravic iz 22., 23. in 25. člena in iz tretje alineje 29. člena Ustave ter kršitev 2. člena Ustave pritožnica navaja, da je sodišče napačno ugotovilo številna dejstva. Okrožno in Višje sodišče naj bi v bistvenem delu sodbe napravili zaključke v nasprotju z izvedenimi dokazi in listinami in naj bi tako arbitrarno ugotovili dejansko stanje. Za arbitraren

sklep naj bi šlo v primeru ugotovitve, da je bila sporna pogodba fiktivna in da se ni izvajala. Vrhovno sodišče naj bi le pavšalno zaključilo, da gre pri očitkih v zahtevi za varstvo zakonitosti za izpodbijanje ugotovljenega dejanskega stanja, saj naj bi bili zaključki v nasprotju z vsebino dokazov. Z vidika ugotovljenega dejanskega stanja naj bi sodbi Okrožnega in Višjega sodišča vsebovali nasprotujoče si zaključke, poleg tega naj sodišče pri presoji ne bi upoštevalo določenih ključnih dejstev. Pritožnica zatrjuje tudi kršitev pravice do izvajanja dokazov v korist iz tretje alineje 29. člena Ustave. Na predobravnavnem naroku naj bi predlagala izvedbo dokazov. Sodišče naj bi jih kot nepotrebne zavrnilo, kljub temu, da pritožnica meni, da gre za ključne dokaze. Ker naj bi bili vsi njeni dokazni predlogi zavrnjeni, naj bi ji bila onemogočena aktivna obramba. Sodišče naj ne bi opravilo zahtevanega testa, ki izhaja iz ustaljene prakse Vrhovnega sodišča, po katerem naj bi presodilo, ali naj izvede dokaze. Višje sodišče naj bi poleg kršitve pravice iz tretje alineje 29. člena Ustave kršilo tudi 11. točko prvega odstavka 371. člena ZKP, ker je samo pri presoji pritožbe upoštevalo v pritožbi ponovno predlagane dokaze, hkrati pa sprejelo stališče, da je Okrožno sodišče na predobravnavnem naroku sicer pravilno zavrnilo te dokazne predloge.

4. Civilno sodišče naj bi ugotovilo, da je bila svetovalna pogodba sklenjena in da jo je družba tudi izpolnila. Stališče Višjega sodišča, da je navajanje vsebine civilnih sodb v kazenskem postopku neupoštevno, naj bi bilo nestrokovno in neprimerno. Kazensko sodišče naj sicer res ne bi bilo vezano na civilno sodbo, vendar naj bi različni odločitvi kazenskega in civilnega sodišča o istem vprašanju na podlagi istih dokazov pomenili kršitev pravne varnosti in pravice do enakega varstva pravic. Vrhovno sodišče naj se do tega vprašanja sploh ne bi opredelilo. Zaradi drugačnega stališča civilnih sodišč naj bi obstajal dvom o resničnosti ugotovljenih dejstev. Pritožnici naj bi bila kršena tudi pravica do nepristranskega sojenja iz prvega odstavka 23. člena Ustave, tako zaradi zatrjevanih kršitev človekovih pravic kot tudi zaradi zavrnitve pravnega stališča ustavne pritožnice glede premoženjskopravnega zahtevka.

5. Okrožno sodišče je v izreku sodbe navedlo zakonske znake kaznivega dejanja, za katerega je bila pritožnica obsojena, vključno s premoženjsko škodo v višini 10.078,65 EUR, ki je nastala družbi LIK - Žaga, d. o. o., Kočevje, in z zakonskim znakom zlorabe položaja glede vodenja gospodarske dejavnosti (tj. sklenitev svetovalne pogodbe z družbo Invico, pri čemer naj bi ta družba posredovala dokumentacijo, obračune in poročila, česar pa naj ne bi storila, niti naj ne bi bilo svetovanja). Okrožno sodišče je konkretiziralo tudi zakonski znak zlorabe položaja (oziroma izrabe, kot pravi pritožnica v ustavni pritožbi) in zakonski znak nastanka škode. Višje sodišče je odgovorilo na očitke v zvezi z nepopolno in zmotno ugotovljenim dejanskim stanjem. Vrhovno sodišče pa je odločilo, da je ob odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti vezano na dejansko stanje, ugotovljeno s pravnomočno sodbo. S tem, ko naj bi vložniki zahteve izhajali iz zagovorov obsojencev, podajali analizo izpovedb prič in listinskih dokazov, predstavljali lastno dokazno oceno in polemizirali z dokaznimi zaključki sodišč, naj bi pod videzom bistvene kršitve določb kazenskega postopka iz 11. točke prvega odstavka 371. člena ZKP uveljavljali razlog zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja (drugi odstavek 420. člena ZKP). Iz tega razloga pa naj ne bi bilo dopustno vložiti zahteve za varstvo zakonitosti. Zahteve za varstvo zakonitosti naj ne bi bilo mogoče opirati na precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ugotovljenih v odločbi, zoper katero naj bi bila zahteva vložena. Šlo naj bi za dvom, ki se porodi sodišču ob odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti, oprti na katero od kršitev zakona, in naj bi pomenil odstop od načela, vsebovanega v prvem odstavku 424. člena ZKP, ki pa naj ga ne bi bilo mogoče širiti. Člen 427 ZKP naj ne bi bil (samostojen) razlog za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti. Vložniki naj ne bi mogli uspeti tudi z navedbami o kršitvi kazenskega zakona, ker naj obsojenka ne bi zlorabila

položaja. S takimi navedbami naj bi vložniki izhajali iz obsojenkininega zagovora ter lastnega pogleda na dejansko stanje, kot ga je ugotovilo sodišče v pravnomočni sodbi, in naj bi podajali lastno dokazno oceno. Zaradi zmotne ugotovitve dejanskega stanja pa naj ne bi bilo mogoče vložiti zahteve za varstvo zakonitosti (drugi odstavek 420. člena ZKP). Tudi na navedbe, da pogodba ni bila fiktivna, je Vrhovno sodišče odgovorilo, da gre za uveljavljanje nedovoljenega razloga nepopolno ali zmotno ugotovljenega dejanskega stanja.

B.

6. Pritožnica z očitkom, da v sodbi Okrožnega sodišča nista podana zakonska znaka "zloraba položaja" ter "premoženjska škoda", zatrjuje kršitev načela zakonitosti iz prvega odstavka 28. člena Ustave zaradi pomanjkanja konkretizacije vseh zakonskih znakov kaznivega dejanja. V skladu s prvim odstavkom 28. člena Ustave nihče ne sme biti kaznovan za dejanje, za katero ni zakon določil, da je kaznivo, in ni zanj predpisal kazni, še preden je bilo dejanje storjeno. S to določbo Ustava ureja načelo zakonitosti v kazenskem pravu, ki je v mednarodni skupnosti priznано tudi kot splošno načelo mednarodnega prava (*lex certa*).[1] Da bi posameznikovo ravnanje pomenilo kaznivo dejanje in da bi bil storilec zanj tudi kriv, mora njegovo ravnanje izpolnjevati vse objektivne in subjektivne znake kaznivega dejanja. Iz tega izhaja zahteva, da mora opis kaznivega dejanja (konkretni dejanski stan, če ga primerjamo z zakonskim dejanskim stanom kaznivega dejanja) vsebovati vse znake kaznivega dejanja. Če kateri izmed njih v njem manjka, gre za kršitev načela zakonitosti v kazenskem pravu.[2] Iz elementov *lex certa* in *lex stricta* izhaja tako za kazensko sodišče dolžnost konkretizacije abstraktnega dejanskega stanu kaznivega dejanja. Sodišče mora na podlagi navedenega v sodbi navesti in obrazložiti, katera konkretna ravnanja (konkretni dejanski stan) lahko subsumiramo pod posamezne znake očitane kaznivega dejanja iz zakonskega dejanskega stanu oziroma katere okoliščine na ravni dejanskega stanja kazenske zadeve ustrezajo zakonskim znakom kaznivega dejanja iz abstraktne opredelitve kaznivega dejanja. S tem konkretizira vse zakonske znake kaznivega dejanja.[3]

7. V zvezi z očitkom, da v sodbi Okrožnega sodišča niso podani vsi zakonski znaki kaznivega dejanja, pritožnica sodbama Višjega in Vrhovnega sodišča očita še kršitev pravic iz 22., 25. in 29. člena Ustave zaradi neopredelitve teh sodišč do očitkov pritožnice v pravnih sredstvih. V skladu z 22. členom Ustave je vsakomur zagotovljeno enako varstvo njegovih pravic v postopku pred sodiščem in pred drugimi državnimi organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, ki odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo je sestavni del pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave pravica stranke, da se v kontradiktornem postopku izjavi glede okoliščin, pomembnih za odločitve, ter poda svoja pravna naziranja. Obveznost sodišča, ki logično izhaja iz te pravice stranke, je, da se z navedbami strank seznanijo, proučijo njihovo dopustnost in pravno relevantnost ter se do njih, če so dopustne in za odločitev pomembne, v obrazložitvi svoje odločbe opredelijo. Ni sicer nujno, da je odgovor na navedbe stranke vedno izrecen, saj je v določenih primerih tudi iz drugih navedb v obrazložitvi razvidno, da se je sodišče seznanilo z argumenti stranke in da jih je obravnavalo.[4] Ta zahteva velja tudi v primeru instančnih sodišč. Ker pa zoper odločbe sodišč druge in tretje stopnje Ustava ne zagotavlja pravice do pravnega sredstva, so zahteve po izčrpnosti obrazložitve odločb instančnih sodišč po ustaljeni ustavnosodni presoji nižje kot pri odločbah sodišč prve stopnje.[5]

8. V pritožbi zoper sodbo pritožnica kršitve glede (ne)obstoja zakonskih znakov izrabe položaja in

nastale škode ni uveljavljala kot kršitev načela zakonitosti zaradi pomanjkljive konkretizacije zakonskih znakov, ampak je zatrjevala razlog zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Višje sodišče je nato v sodbi odgovorilo na očitke v zvezi z nepopolno in zmotno ugotovljenim dejanskim stanjem. V zahtevi za varstvo zakonitosti je pritožnica zatrjevala razlog zmotno in nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja in pozvala Vrhovno sodišče, naj v skladu s 427. členom ZKP ugotovi, da obstaja precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev. Splošno pa je tudi zatrjevala kršitev materialnega kazenskega zakona, ker naj bi v sodbi manjkala zakonska znaka zlorabe položaja in premoženjske škode. Na podlagi navedenega je Vrhovno sodišče v svoji sodbi odločilo, da je ob odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti vezano na dejansko stanje, ugotovljeno s pravnomočno sodbo. S tem, ko naj bi vložniki zahteve izhajali iz zagovorov obsojencev, podajali analizo izpovedb prič in listinskih dokazov, predstavljali lastno dokazno oceno in polemizirali z dokaznimi zaključki sodišč, naj bi pod videzom bistvene kršitve določb kazenskega postopka iz 11. točke prvega odstavka 371. člena ZKP uveljavljali razlog zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja (drugi odstavek 420. člena ZKP). Iz tega razloga pa naj ne bi bilo dopustno vložiti zahteve za varstvo zakonitosti. Zahteve za varstvo zakonitosti naj ne bi bilo mogoče opirati na precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev. Šlo naj bi za dvom, ki se porodi sodišču ob odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti, utemeljeni na kateri od kršitev zakona. Člen 427 ZKP naj ne bi bil (samostojen) razlog za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti. Vložniki naj ne bi mogli uspeti tudi z navedbami o kršitvi kazenskega zakona, ker naj obsojenka ne bi zlorabila položaja. S takimi navedbami naj bi vložniki izhajali iz obsojenkinega zagovora ter lastnega pogleda na dejansko stanje, kot ga je ugotovilo sodišče v pravnomočni sodbi, in naj bi podajali lastno dokazno oceno. Zaradi zmotne ugotovitve dejanskega stanja pa naj ne bi bilo mogoče vložiti zahteve za varstvo zakonitosti (drugi odstavek 420. člena ZKP). Iz izpodbijanih sodb Višjega in Vrhovnega sodišča je torej razvidno, da sta se sodišči opredelili do očitkov pritožnice, stališčema pa ni mogoče očitati nerazumnosti, zato pritožnici očitno ni bila kršena pravica iz 22. člena Ustave. Pritožnica v ustavni pritožbi ne nasprotuje samemu stališču Vrhovnega sodišča, da gre za nedovoljen razlog izpodbijanja dejanskega stanja. Glede na navedeno je zato Ustavno sodišče v zvezi z očitkom kršitve načela zakonitosti iz 28. člena Ustave ugotovilo, da ga pritožnica v pravnih sredstvih ni materialno izčrpala.

9. Tudi pritožničin očitek, da sta stališči Višjega in Vrhovnega sodišča glede očitka, da ni šlo za fiktivno pogodbo, neobrazloženi, je Ustavno sodišče presoјalo z vidika 22. člena Ustave. Očitek, da je sodba Višjega sodišča neobrazložena, ni materialno izčrpan, saj je pritožnica v zahtevi za varstvo zakonitosti izpodbijala le dokazno oceno tega sodišča in ugotovljeno dejansko stanje oziroma nasprotovala nekaterim dokaznim zaključkom Višjega sodišča. Vrhovno sodišče je na navedbe v zahtevi za varstvo zakonitosti o tem, da pogodba ni bila fiktivna, odgovorilo, da gre za uveljavljanje nedovoljenega razloga nepopolno ali zmotno ugotovljenega dejanskega stanja, česar pritožnica v ustavni pritožbi ne izpodbija. Sodišče je torej na očitek odgovorilo, stališču ni mogoče očitati nerazumnosti, zato je tudi ta pritožničin očitek očitno neutemeljen.

10. Za presojo pritožničinega očitka, da se sodišče ni opredelilo do navedbe pritožnice, da je bila družba tudi dobavitelj lesnega materiala in da bi z zgolj 2 % povišanjem cene prodajne pogodbe lahko pridobili znesek, ki naj bi bil izplačan na podlagi svetovalne pogodbe, zato naj bi bilo sklepanje svetovalne pogodbe z namenom pridobivanja tega zneska, nesmiselno, je upošteven 22. člen Ustave. Pritožnica je to kršitev zatrjevala v pritožbi, saj je s to navedbo izpodbijala naklep, ugotovljen v sodbi Okrožnega sodišča. Višje sodišče je to navedbo presoјalo v tem okviru in ugotovilo, da je Okrožno sodišče navedlo pravilne razloge, na podlagi katerih je zaključilo, da je

pritožnica ravnala z direktnim naklepom, zato je pritožnično stališče neupoštevno. V zahtevi za varstvo zakonitosti je pritožnica očitek, da se Višje sodišče do tega v pritožbi ni opredelilo, zatrjevala v povezavi z absolutno bistveno kršitvijo kazenskega postopka po 11. točki prvega odstavka 371. člena ZKP. Vrhovno sodišče je na podlagi navedenega presodilo, da pritožnica v zahtevi za varstvo zakonitosti sicer zatrjuje omenjeno absolutno bistveno kršitev postopka, vendar naj bi s tem, ko naj bi izhajala iz zagovorov obsojencev, podajala analizo izpovedb prič in listinskih dokazov, predstavljala lastno dokazno oceno in polemizirala z dokaznimi zaključki sodišč pod videzom bistvene kršitve določb kazenskega postopka iz 11. točke prvega odstavka 371. člena ZKP, uveljavljala razlog zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja (drugi odstavek 420. člena ZKP). Iz tega razloga pa naj zahteve za varstvo zakonitosti ne bi bilo dovoljeno vložiti. Sodišči sta se torej do navedbe pritožnice opredelili, stališčema pa ni mogoče očitati nerazumnosti, zato je tudi ta pritožničin očitke očitno neutemeljen. Kolikor pritožnica v okviru prej navedenih očitkov dejansko zatrjuje svoje nestrinjanje z ugotovljenim dejanskim stanjem in dokazno oceno sodišč, to ne more biti predmet presoje pred Ustavnim sodiščem.[6] Enako velja za očitke, da je sodišče napačno ugotovilo dejstva, da sta Okrožno in Višje sodišče v bistvenem delu napravili zaključke v nasprotju z izvedenimi dokazi in listinami, da naj bi sodišče sprejelo arbitrarne zaključke o dejanskem stanju (na primer pri ugotovitvi, da je bila sporna pogodba fiktivna), da sodišča niso upoštevala določenih dejstev in da je Vrhovno sodišče pavšalno zaključilo, da gre za izpodbijanje ugotovljenega dejanskega stanja. Stališču Vrhovnega sodišča, da pritožnica z navedbami, s katerimi utemeljuje te kršitve v zahtevi za varstvo zakonitosti, dejansko uveljavlja nedovoljen razlog izpodbijanja dejanskega stanja, pa ni mogoče očitati nerazumnosti.

11. Pritožnica zatrjuje tudi kršitev pravice do izvajanja dokazov v korist iz tretje alineje 29. člena Ustave. Ustavna pritožba se po prvem odstavku 51. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) lahko vloži šele, ko so izčrpana vsa pravna sredstva. Zahteva po izčrpanju vseh pravnih sredstev ne pomeni samo formalnega izčrpanja (tj. vložitve pravnega sredstva), temveč pomeni tudi materialno izčrpanje (tj. vsebinsko uveljavljanje kršitev človekovih pravic že v vloženi rednih in izrednih pravnih sredstvih).[7] V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo tretja alineja 29. člena Ustave obdolžencu zagotavlja, (1) da sodišče glede na načelo proste dokazne presoje samo odloča o tem, katere dokaze bo izvedlo in kako bo presojalo njihovo verodostojnost; (2) da sodišče ni dolžno izvesti vsakega dokaza, ki ga predlaga obramba; (3) da mora biti predlagani dokaz materialnopravno relevanten; (4) da mora obramba obstoj in pravno relevantnost predlaganega dokaza utemeljiti s potrebno stopnjo verjetnosti in (5) da je v dvomu vsak dokazni predlog obrambe v korist obdolženca, sodišče ga mora izvesti, razen če je očitno, da dokaz ne more biti uspešen.[8]

12. Pritožničina zagovornica je na predobravnavnem naroku predlagala vpogled v analitsko plansko poročilo bivanja, prodaje in proizvodnjo v sistemih Lik, v zapisnik o opravljeni primopredaji na dan 24. 10. 2006 ter pregled stroškov v oškodovanem podjetju za leto 2006. Na podlagi tretjega odstavka 285.d. člena ZKP je sodišče navedene dokazne predloge zavrnilo, saj naj dokazni predlogi, ki naj bi jih zagovornica podala na predobravnavnem naroku, ne bi bili podani v smislu tretjega odstavka 285.d člena ZKP. Pritožnica naslavlja očitke v zvezi z dokaznimi predlogi tudi na Višje sodišče, ker naj bi upoštevalo v pritožbi ponovno predlagane dokaze, hkrati pa naj bi potrdilo, da naj bi Okrožno sodišče na predobravnavnem naroku pravilno zavrnilo iste dokazne predloge. Višje sodišče je odločilo, da je sodišče prve stopnje ravnalo pravilno, ko je dokazne predloge pritožnice, ki jih je podala na predobravnavnem naroku, zavrnilo, saj naj

pritožnica ne bi pojasnila, zakaj naj bi se sploh izvajali in tako tudi ni utemeljila njihove pravne relevantnosti. Nasprotno zatrjevanje pritožnice naj ne bi bilo podkrepljeno z nobenimi dokazili. Prav tako naj po stališču sodišča ne bi bilo jasno, na kateri pritožbeni razlog meri pritožnica z očitki, da se njena pojasnila niso zapisala na zapisnik. Pri presoji pritožbenih navedb je upoštevalo tudi k pritožbi ponovno predloženo dokumentacijo o prikazu gibanja proizvodnje in prodaje v letih 2004 do 2006. Vendar stališče, da dokaz utemeljeno ni bil izveden, ker predlagatelj ni konkretiziral dokaznega predloga, ni v nasprotju s stališčem, da je dokaz lahko sicer po vsebini upošteven, zato je tudi ta pritožničin očitek kršitve Ustave očitno neutemeljen.

13. Vrhovno sodišče je navedbo v zahtevi za varstvo zakonitosti, da je sodišče dokaz neutemeljeno prezrlo, štelo kot izpodbijanje dejanskega stanja. Tega stališča pritožnica v ustavni pritožbi ne izpodbija, zatrjuje pa, da se Vrhovno sodišče ni opredelilo do navedb v zahtevi za varstvo zakonitosti, zakaj naj bi bili dokazi upoštevni. Glede na navedeno je očitno, da je ta pritožničin očitek očitno neutemeljen. Hkrati je mogoče ugotoviti, da očitek v zvezi z zavrnitvijo dokazov v zahtevi za varstvo zakonitosti ni bil materialno izčrpan.

14. Zaradi različnih zaključkov civilnega in kazenskega sodišča v isti zadevi in zaradi neupoštevanja civilne sodbe naj bi po pritožničinem mnenju prišlo do kršitev pravne varnosti in pravice do enakega varstva. Pritožnica v zvezi s tem izpodbija stališče Višjega sodišča in zatrjuje, da se Vrhovno sodišče do tega očitka ni opredelilo. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo pritožničinega očitka, da je bil z izpodbijano sodbo kršen 2. člen Ustave, ni mogoče ocenjevati v okviru postopka z ustavno pritožbo. V postopku z ustavno pritožbo Ustavno sodišče preverja možne kršitve določb Ustave, ki zagotavljajo človekove pravice in temeljne svoboščine. Ker 2. člen Ustave ne vsebuje človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, temveč temeljna ustavna načela (načela pravne države), se nanj za utemeljevanje ustavne pritožbe ni mogoče sklicevati.[9] Višje sodišče je ugotovilo, da se je pritožnica neutemeljeno sklicevala na sodbi Okrožnega sodišča v Ljubljani št. VII Pg 2011/2007 in št. IX Pg 180/2009. Pri presoji izpodbijane sodbe v okviru teh pritožbenih navedb se je Višje sodišče strinjalo z zaključki Okrožnega sodišča glede neupoštevanja sodb gospodarskega oddelka Okrožnega sodišča. Sicer pa naj bi bilo po stališču Višjega sodišča iz obeh gospodarskih sodb razvidno, da naj bi se sodišče opiralo predvsem na izpovedbi, ki sta jih kot priči podala obtoženca. Iz obrazložitve sodbe v zadevi št. VII Pg 2011/2007 naj bi še izhajalo, da so navedbe tožeče stranke družbe LIK - Žaga pavšalne, da je glede na naravo storitev nemogoče trditi, da storitve niso bile opravljene, ter da jih je družba očitno izpolnila, saj mu sicer družba LIK - Žaga ne bi plačala izstavljenih računov. Ta sodba, ki naj se ne bi opredeljevala do obveznosti družbe Invica, naj bi bila tudi ena od podlag za izdajo sodbe v zadevi št. IX Pg 180/2009. Tudi iz te sodbe naj bi bilo razvidno, da je sodišče sledilo "prepričljivima" izpovedbama ime Babičeve in ime Vidoviča. V nobeni od teh zadev naj kasneje ne bi bila vložena pritožba, razloge za to pa naj bi v kazenskem postopku zoper pritožnico pojasnila priča ime Kukovec. Ker je pritožnica to kršitev v zahtevi za varstvo zakonitosti zatrjevala v okviru izpodbijanja dokazne ocene Okrožnega in Višjega sodišča, jo je tudi Vrhovno sodišče obravnavalo v tem okviru in zaključilo, da gre za nedovoljen razlog za zahtevo za varstvo zakonitosti. Tega stališča pritožnica v ustavni pritožbi ne izpodbija. Zato je mogoče ugotoviti, da tudi očitek kršitve pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave zaradi različnih zaključkov civilnega in kazenskega sodišča ni materialno izčrpan.

15. Kršitev pravice do nepristranskega sojenja iz prvega odstavka 23. člena Ustave pritožnica utemeljuje z očitno neutemeljenimi očitki kršitve pravic in z zavrnitvijo njenega pravnega stališča

glede premoženjskopravnega zahtevka, ker naj bi Okrožno sodišče pri njegovem izračunu upoštevalo tudi zakonske zamudne obresti. Slednji razlog pomeni pavšalno navedbo, s katero pritožnica ne more uspešno utemeljevati kršitev zatrjevanih človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

16. Glede odločitve sodišč o premoženjskopravnem zahtevku pritožnica sicer smiselno zatrjuje še kršitev 22. člena Ustave, ker naj Višje in Vrhovno sodišče ne bi obrazložili svoje odločitve v zvezi s tem. Višje sodišče je v sodbi ugotovilo, da je zmotno stališče pritožnice, da sodišče prve stopnje ne bi smelo odločiti o premoženjskopravnem zahtevku. Sodišče prve stopnje naj bi pravilno ugotovilo, da sta obtoženca storila očitani kaznivi dejanji. Zakonski znak kaznivega dejanja po prvem odstavku 240. člena KZ-1 naj bi bil tudi nastanek premoženjske škode. Ker nihče ne bi smel biti okoriščen s kaznivim dejanjem, naj bi sodišče prve stopnje pravilno odločilo, ko je oškodovani družbi prisodilo premoženjskopravni zahtevek v obsegu, kot je razviden iz izreka prvostopenjske sodbe. Računi naj bi bili izplačani v zneskih, kot so navedeni v izreku prvostopenjske sodbe, zato naj bi družbi LIK - Žagi nastala škoda v njihovi višini, medtem ko naj bi bili neutemeljeni pomisleki pritožnice, da bi morali zneski biti nižji za 20 % davek. Vrhovno sodišče pa je o tem navedlo, da je Višje sodišče že odločilo o teh očitkih. Po ustaljeni praksi Vrhovnega sodišča naj bi predstavljalo odločanje o premoženjskopravnem zahtevku kazenskemu postopku pridruženi (adhezijski) postopek, katerega smisel naj bi bil v tem, da bi se upoštevalo interese oškodovanca in ekonomičnost postopka oškodovancu omogočilo, da se lahko pod določenimi pogoji v kazenskem postopku obravnava in odloča tudi o njegovem premoženjskopravnem zahtevku, ki naj bi nastal s kaznivim dejanjem, o katerem naj bi bilo drugače potrebno odločiti v pravdnem postopku. V pridruženem postopku naj bi odločalo kazensko sodišče o premoženjskopravnem zahtevku po pravilih civilnega materialnega prava. Sodišče bi lahko, kadar bi izreklo obsodilno sodbo, premoženjskopravnemu zahtevku ugodilo in ga dosodilo oškodovancu v celoti; mu ga prisodilo deloma in ga s presežkom napotilo na pravdo; če naj pa podatki kazenskega postopka ne bi dali zanesljive podlage niti za popolno niti za delno razsojo, bi napotilo sodišče oškodovanca na pravdo s celotnim premoženjskopravnim zahtevkom. Sodišče naj v kazenskem postopku ne bi imelo pooblastila za zavrnitev oziroma zavrženje premoženjskopravnega zahtevka, tudi v primeru, če bi ugotovilo, da teče v zvezi s tem pravda, ali da je bila celo izrečena že pravnomočna sodba, ali da celo obstaja drug izvršilni naslov. S tem, ko je sodišče oškodovani družbi prisodilo premoženjskopravni zahtevek v znesku 10.078,65 EUR s pripadajočimi zamudnimi obrestmi od dnevov zapadlosti posameznega računa do plačila, s presežkom pa jo je napotilo na pravdo, naj ne bi kršilo določb ZKP. Iz podatkov v spisu naj bi izhajalo, da naj bi pooblaščenec oškodovane družbe na glavni obravnavi 21. 9. 2012 priglasil premoženjskopravni zahtevek z navedeno glavnico in z obrestmi od storitve dejanja do plačila. Pooblaščenec oškodovane družbe naj bi premoženjskopravni zahtevek tudi pisno specificiral, ne obsojenca ne njuna zagovornika, ki so bili ves čas prisotni na glavni obravnavi, pa naj na navedeno ne bi imeli pripomb. Glede na navedeno naj sodišče ne bi bilo dolžno izvajati nobenega posebnega dokaza v zvezi s plačilom 20 % davka na dodano vrednost in časom, ko naj bi obsojenca izvedela, da sta v zamudi, še posebej, ker naj bi tudi samo ocenilo, da je znesek, ki ga je uveljavljala oškodovana družba, realen. Zatrjevani kršitvi kazenskega zakona in določb kazenskega postopka zato po stališču Vrhovnega sodišča nista bili podani. Sodišči sta se torej do očitka glede odločitve o premoženjskopravnem zahtevku v pravnih sredstvih razumno opredelili, zato je tudi ta očitek očitno neutemeljen.

17. Ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS, Ustavno sodišče ustavne

pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

C.

18. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in dr. Marijan Pavčnik. Sodnik Marko Šorli je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Proti sklepu je glasoval sodnik Jaklič, ki se je izrekel za sprejem ustavne pritožbe in je dal odklonilno ločeno mnenje.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

[1] Odločbi Ustavnega sodišča št. Up-879/14 z dne 20. 4. 2015 (Uradni list RS, št. 30/15), 16. točka obrazložitve, in št. Up-152/14 z dne 9. 2. 2017 (Uradni list RS, št. 12/17), 6. točka obrazložitve.

[2] Odločbe Ustavnega sodišča št. Up-879/14, 23. točka obrazložitve, št. Up-259/00 z dne 20. 2. 2003 (Uradni list RS, št. 26/03, in OdlUS XII, 51) in št. Up-758/03 z dne 23. 6. 2005 (Uradni list RS, št. 66/05, in OdlUS XIV, 96).

[3] Primerjaj z odločbo Ustavnega sodišča št. Up-879/14, 21. in 22. točko obrazložitve. Glej tudi odločbe Ustavnega sodišča št. Up-265/01 z dne 26. 10. 2001 (Uradni list RS, št. 88/01, in OdlUS X, 228), št. Up-40/94 z dne 3. 11. 1995 (OdlUS IV, 136) in št. Up-152/14, 10. točka obrazložitve.

[4] Odločbi Ustavnega sodišča št. Up-211/04 z dne 2. 3. 2006 (Uradni list RS, št. 28/06, in OdlUS XV, 40) in št. Up-52/03 z dne 27. 10. 2005 (Uradni list RS, št. 103/05).

[5] Sklep Ustavnega sodišča št. Up-184/98 z dne 2. 2. 1999 (OdlUS VIII, 134).

[6] Prim. sklep Ustavnega sodišča št. Up-514/02 z dne 30. 9. 2003.

[7] Prim. sklep Ustavnega sodišča št. Up-169/05 z dne 14. 4. 2006.

[8] Odločbi Ustavnega sodišča št. Up-13/94 z dne 8. 6. 1995 (OdlUS IV, 128) in št. Up-34/93 z dne 8. 6. 1995 (OdlUS IV, 129).

[9] Prim. sklep Ustavnega sodišča št. Up-311/99 z dne 6. 12. 2000.

⇒

Up-331/15-19
02. 11. 2017

Odklonilno ločeno mnenje sodnika DDr. Klemna Jakliča

Ustavno pritožbo bi sprejel v obravnavo. Tako bi Ustavno sodišče lahko podrobneje presodilo, ali je bil kršen standard konkretizacije, ki ga samo zahteva[1] v zvezi z načelom zakonitosti v kazenskem pravu (28. člen Ustave). Sodišča v svojih sodbah niso obrazložila, na kakšen način pogodba dejansko ni bila izvedena, oziroma niso pojasnila, kaj pomeni, da ni listinskih dokazov za to, da pogodba ni bila izvedena. Po moji oceni na ta način ni mogoče izključiti, da se svetovanje ni izvajalo na primer po telefonu in ob neposrednih stikih (v takem primeru seveda ni listinskih dokazov), ki jih je podjetje Invico kot dobavitelj in hkratni svetovalec imelo s pritožničnim podjetjem Lik Žaga. Tudi to možnost bi sodišča morala konkretizirano izključiti, kajti sicer ob dejstvu, da obenem niso podrobneje konkretizirala znaka zlorabe (neizpolnitve pogodbe), seveda ni mogoče kar zaključiti, da je do zlorabe (dogovorjene neizpolnitve) v resnici prišlo. Ali je do zlorabe v resnici prišlo ali ne, ne moremo vedeti vse dokler sodišča niso konkretizirano in jasno odpravila tudi te možnosti izvedbe svetovanja. Takšna konkretizacija se zdi še posebej nujna glede na to, da pritožnica dejansko zatrjuje, da je do izvajanja svetovanja prihajalo na tak način, saj da gre ravno pri svetovalnih storitvah na tem področju (svetovanje v zvezi s spreminjanjem stanja na trgih lesa) za tisto področje, glede katerega je nujno potrebovala zgolj hitre, ažurne informacije in ne pisnih, dolgotrajnih analiz: "ustavna pritožnica [je] logično povedala, da ni potrebovala analiz, ki bi dražile svetovalne storitve, temveč je potrebovala ažurne informacije o stanju na lesnih trgih in ažurne informacije po kakšni ceni, kje in kaj nabaviti", kar naj bi kot bistveno (kot predpogoj učinkovitosti pri svojem delu) tudi uporabljala "pri [svojem] dnevnem poslovanju in odločanju". Takšno pomanjkanje konkretizacije in obrazložitve bi lahko predstavljalo kršitev 28. in 22. člena Ustave.

Prav tako ocenjujem, da bi bilo primerno in koristno, če bi se Ustavno sodišče celovito opredelilo vsaj še do pritožničnih navedb o tem, da naj bi civilno sodišče o istem vprašanju (neizpolnitev pogodbe) na podlagi istih dokazov odločilo ravno nasprotno – da je torej do izpolnitve pogodbe, ki sta jo sklenila pritožnica in podjetje Invico, dejansko prišlo. Zaradi dveh nasprotujočih si sodb o istem vprašanju ter na podlagi istih dokazov naj bi bila po navedbah pritožnice kršena pravna varnost in enako varstvo pravic. Ustavno sodišče je pred nekaj dnevi razsojalo o primeru, ko sta dva različna senata nepravdnega sodišča po dveh različnih zakonskih poteh na podlagi istih dokazov prišla do dveh različnih odločitev o istem vprašanju (tudi tam redna sodišča glede tega niso spoznala kršitve). Ustavno sodišče pa je takšno stanje soglasno spoznalo za neskladno z Ustavo, med drugim celo kot protiustaven poseg v človekovo dostojanstvo v povezavi s pravno varnostjo. Kljub temu, da seveda ne gre za isti primer, ocenjujem, da bi bilo prav in dobrodošlo, če bi se Ustavno sodišče vseeno opredelilo do pomembnega pravnega vprašanja glede razlik v obeh primerih in predvsem, zakaj te so, ali pa niso, relevantne z vidika posega v ustavne pravice.

DDr. Klemen Jaklič
Sodnik

[1] Up-879/14 z dne 20. 4. 2015

⇒

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Branka Babič, Ljubljana-Šmartno

Datum vloge:

18. 5. 2015

Datum odločitve:

27. 10. 2017

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US31224